

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2018-2020

dla Gminy Żurawica za rok 2018

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 został przyjęty Uchwałą Nr XLV/313/17 Rady Gminy Żurawica z dnia 28 grudnia 2017 r.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej, na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochronę dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieraniu uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych, wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych, poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Zadania:

1. prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny.
2. udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
3. doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

W 2018 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 416 rodzin, o liczbie osób w rodzinie 1144. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych objęto pomocą 43 rodziny (w tym 33 rodziny niepełne i 10 rodzin wielodzietnych).

W 2018 roku rodzinom z dziećmi udzielono pomocy w postaci:

1. dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach – z tej formy pomocy skorzystało 278 dzieci, w tym 39 dzieci w przedszkolach. Dożywianie było zapewnione w formie pełnego obiadu dla 123 dzieci, dla pozostałych jedno danie gorące - naprzemiennie zupa/drugie danie;
2. rodziny korzystały również z pomocy finansowej w formie zasiłków okresowych oraz celowych z przeznaczeniem na zakup żywności, pakietów żywnościowych;

3. letniego wypoczynku dzieci – 6 dzieci przebywała na kolonii w Gdańsku a Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pomóżmy sobie w Buszkowickach w okresie od 20 – 26.08.2018 zorganizowało półkolonie w ramach programu „ Klub Przyjaciół” adresowany do dzieci z rodzin zagrożonych bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zwłaszcza rodzin niepełnych i wielodzietnych oraz dzieci, które przejawiają zachowania o cechach trudności wychowawczych;
4. realizując zadanie wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „ Rodzina 500 + „ – objęto pomocą 859 rodzin, w tym 1376 dzieci;
5. w ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych objęto pomocą 935 rodzin ,w tym 883 dzieci a liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 55 o liczbie dzieci 69;
6. w ramach jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny - program Dobry Start (300 plus) - przyznano pomoc dla 1569 uczniów;
7. przyznano pomoc dla 203 uczniów na pokrycie kosztów edukacyjnej pomocy stypendialnej dla uczniów o charakterze socjalnym oraz zasiłków szkolnych;
8. z pomocy ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny korzysta 224 rodzin - 434 rodziców i 747 dzieci;
9. 29 rodzin posiadających czwórkę i więcej dzieci posiada bilet na bezpłatne przejazdy PKS.

Asystent rodziny pełni bardzo ważną rolę w systemie wsparcia rodziny. Zajmuje się pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwia jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Asystent rodziny kierowany jest do pracy z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowania przez niego działań pomocowych ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie, jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta rodziny polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do samodzielnego pokonania przez tę rodzinę. Praca asystenta ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodziny – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Następnie asystent rodziny wspiera swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dziecka w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu oraz z sądami. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

W 2018 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żurawicy zatrudniony był jeden asystent rodziny. Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta wynosiła 9, o liczbie dzieci – 29.

Praca asystenta polegała na :

1. opracowaniu ze wszystkimi rodzinami planu pracy;
2. udzielaniu pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi;
3. prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
4. współpracy z kuratorem sądowym, pedagogiem szkolnym, pracownikiem socjalnym, pielęgniarką środowiskową.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielane wsparcie, asystent pomagał i towarzyszył między innymi w :

1. przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych;
2. nawiązaniu kontaktów z pracownikami oświaty i poradni specjalistycznych;
3. organizowaniu wsparcia materialnego;
4. rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowaniem czasem wolnym;
5. poprawianiu relacji wewnątrzrodzinnych;
6. podnoszeniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców;
7. podniesieniu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania;
8. wyrobieniu umiejętności gospodarowania budżetem domowym;
9. odbudowie zdrowych postaw psychospołecznych.

Praca z rodziną, zagrożoną kryzysem, jest jednym z priorytetowych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żurawicy. W sytuacjach, gdy zagrożone jest dobro dziecka, pracownicy podejmują natychmiastową interwencję w środowisku zamieszkania rodziny. Ogromnie istotną rolę odgrywa tu współpraca wszystkich służb, działających na rzecz rodziny. Ośrodek współdziała z Policją, pracownikami służby zdrowia, pracownikami oświaty oraz kuratorami rodzinnymi. Ponadto pracownicy socjalni i asystent posiłkują się różnymi placówkami i organizacjami pozarządowymi, świadczącymi niezbędne porady i terapię. Najczęściej kierują takie osoby do Ośrodka Interwencji Kryzysowej. W rodzinach, które pracowały z asystentem, wspólnie przygotowywany był plan pracy, a także nie rzadziej niż raz na pół roku, sporządzana była ocena sytuacji rodziny. Monitoring sytuacji poszczególnych środowisk i zachodzących w nich zmian prowadzono poprzez bezpośredni kontakt z rodziną. W rodzinach, które nie zostały objęte wsparciem asystenta, praca na rzecz dzieci prowadzona była przez pracowników socjalnych, w ramach pracy socjalnej. W 2018 roku pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 231 środowiskach, gdzie najczęściej występowały problemy: bezrobocie, uzależnienia i konflikty rodzinne. W przypadku 17 rodzin praca prowadzona była w oparciu o kontrakt socjalny.

W 2018 roku asystent rodziny uczestniczył w szkoleniach:

- asystentury jako alternatywnej formy pomocy rodzinie ,
- spotkaniu superwizyjnym,
- profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych młodzieży,
- opracowywanie lokalnego systemu wspierania rodziny, diagnoza,

- prawo w praktyce,
- praca z dzieckiem z zespołem FAS,
- poszerzenie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności praktycznych i kompetencji zawodowych,
- organizowanie wspomagania rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi,
- praca z rodziną z problemem przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej , w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- c) 50% wydatków w trzecim roku i następnym latach.

W 2018 roku środki finansowe wydatkowane na powyższy zadanie to kwota **21 942,04 zł**, na 7 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Ośrodek sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazuje je wojewodzie podkarpackiemu , w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 (systemy te stanowią integralną część systemów stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych).

Na bieżąco prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą GOPS. Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystenta rodziny, jak i wszystkich pracowników socjalnych Ośrodka. W związku z tym prowadzona jest bardzo szeroka współpraca ze szkołami, przedszkolami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub niepokojącej sytuacji w rodzinie – natychmiast o takiej okoliczności zostaje powiadomiony Sąd Rodzinny w Przemyślu.

Potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W zakresie realizacji ustawy w 2019 roku w budżecie zostały zabezpieczone środki finansowe na zatrudnienie asystenta rodziny, jego szkolenie oraz zapłatę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Żurawica, dnia 2019.02.05

Sporządziła Maria Łaba